

EşitBiz *Konferansı*

TOPLUMSAL ROLLERİN ESİTLİĞİ İÇİN ERKEN ÇOCUKLUKTA ETKİN ÖĞRENME SÜREÇLERİ

BAHAR AŞKIN

Çınarcık Anaokulu

Mardin

Kapsayıcılık Alt Teması

Toplumsal Rollerin Eşitliği – Toplumsal Rollerin Eşitliğinde Empati Temelli Eğitim Yaklaşımları ve Uygulama Örnekleri

Tespit Edilen İhtiyaç

Çocuklar toplumsal rollerini aile, medya ve çevresel etkileşimler yoluyla erken yaşlarda içselleştirmektedirler. Sınıf içi gözlemlerde bazı çocukların yemek yapmayı kadınlara, inşa faaliyetlerini erkeklere, bazı meslekleri ise belirli cinsiyetlere ait gördükleri belirlenmiştir. Ayrıca çocukların farklı rolleri deneme, iş birliği kurma, problem çözme ve empati geliştirme fırsatlarına ihtiyaç duyduğu gözlenmiştir. Bu doğrultuda hem sosyal-duygusal gelişimi destekleyen hem de eşitlik temelli öğrenme ortamları oluşturan bütüncül etkinliklere gereksinim duyulmuştur.

Hedef Kitle

48-60 ay arası okul öncesi dönem çocukları

Amaç

Bu uygulamanın temel amacı, çocuklarda toplumsal rollerin eşitliği bilincini erken yaşta desteklemektir. Yapararak yaşayarak öğrenme süreçleri yoluyla çocukların öz güven, problem çözme, iletişim ve iş birliği becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Aile katılımı desteklenerek okulda kazanılan eşitlikçi tutumların ev ortamında da pekiştirilmesi planlanmıştır. Bununla birlikte çocukların karakter gelişiminde saygı, adalet, sorumluluk ve empati değerlerinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Uygulama sürecinin sonunda çocukların meslek ve görevlere ilişkin kullandıkları toplumsal rollere dair ifadelerde azalma gözlenmiştir. Erkek çocukların mutfak, dikiş ve bakım temelli etkinliklere; kız çocukların ise yapı-inşa ve mühendislik temelli oyunlara daha gönüllü katılım gösterdiği belirlenmiştir.

Çocukların drama ve grup çalışmalarında sıra bekleme, paylaşma, iş birliği yapma ve akran iletişimi becerilerinde artış görülmüştür. Sınıf içi sözlü değerlendirmelerde “babalar da yemek yapabilir”, “kadınlar da astronot olabilir”, “kızlar da inşaat yapabilir” gibi eşitlikçi söylemler ortaya çıkmıştır.

Aile geri bildirimlerinde çocukların ev ortamında farklı rolleri denemeye ve ebeveynlerle ortak etkinlik yürütmeye daha istekli oldukları ifade edilmiştir.

Uygulamanın Özeti

Bu uygulama, 36-72 ay çocuklarına yönelik olarak toplumsal roller, karakter eğitimi ve çok yönlü gelişim alanlarını desteklemek amacıyla hazırlanmıştır. Süreçte drama, istasyon tekniği, oyun temelli öğrenme, duysal etkinlikler, sanat çalışmaları ve yaparak yaşayarak öğrenme yöntemleri kullanılmıştır. Waffle şefleri ve pizza yapımı etkinlikleri ile yemek hazırlama becerisinin yalnızca kadınlara özgü olmadığı deneyimsel olarak gösterilmiştir. Şehir tasarlama ve yapı kurma etkinlikleriyle kız ve erkek çocukların mühendislik, mimarlık ve problem çözme süreçlerine eşit katılımı desteklenmiştir. Dikiş etkinliği aracılığıyla ince motor gelişim, dikkat ve sabır becerileri geliştirilirken becerilerin cinsiyetten bağımsız olduğu vurgulanmıştır.

Uzay temalı etkinliklerde kadın ve erkeklerin bilimsel alanlarda eşit şekilde yer alabileceği örneklerle ele alınmıştır. Menü hazırlama, rol oynama ve restorancılık oyunları ile erken okuryazarlık, matematiksel düşünme ve sosyal iletişim becerileri bütünleştirilmiştir. Bahçe ekme ve geri dönüşüm etkinlikleri ile çevre bilinci, sorumluluk alma ve ortak üretim davranışları desteklenmiştir. Aile katılımı sürece dâhil edilerek çocukların okulda edindikleri eşitlikçi tutumların ev ortamına taşınması sağlanmıştır. Sonuç olarak uygulama; çocukların bilişsel, sosyal-duygusal ve ahlaki gelişimlerini destekleyen, kapsayıcı ve dönüştürücü bir erken çocukluk modeli ortaya koymuştur

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çınarcık Anaokulu

Waffle Yapıyoruz

İçindeki meyvenin adını ve sayısını söyle. Belirtilen sayı kadar kutucuğu boy.

Çınarcık Anaokulu

Waffle Yapıyoruz

İçindeki meyvenin adını ve sayısını söyle. Belirtilen sayı kadar kutucuğu boy.

1				
2				
3				
1				
1				

Çınarcık Anaokulu

Waffle Yapıyoruz

Çınarcık Anaokulu

Waffle Yapıyoruz

İçindeki meyvenin adını ve sayısını söyle. Belirtilen sayı kadar kutucuğu boy.

1				
2				
3				
1				
1				

Çınarcık Anaokulu

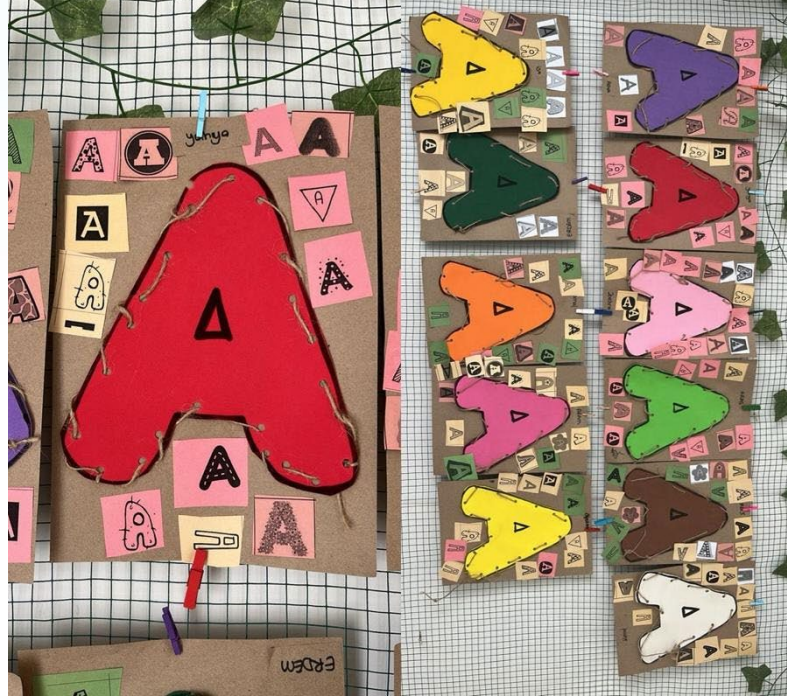
Waffle Yapıyoruz

Çınarcık Anaokulu

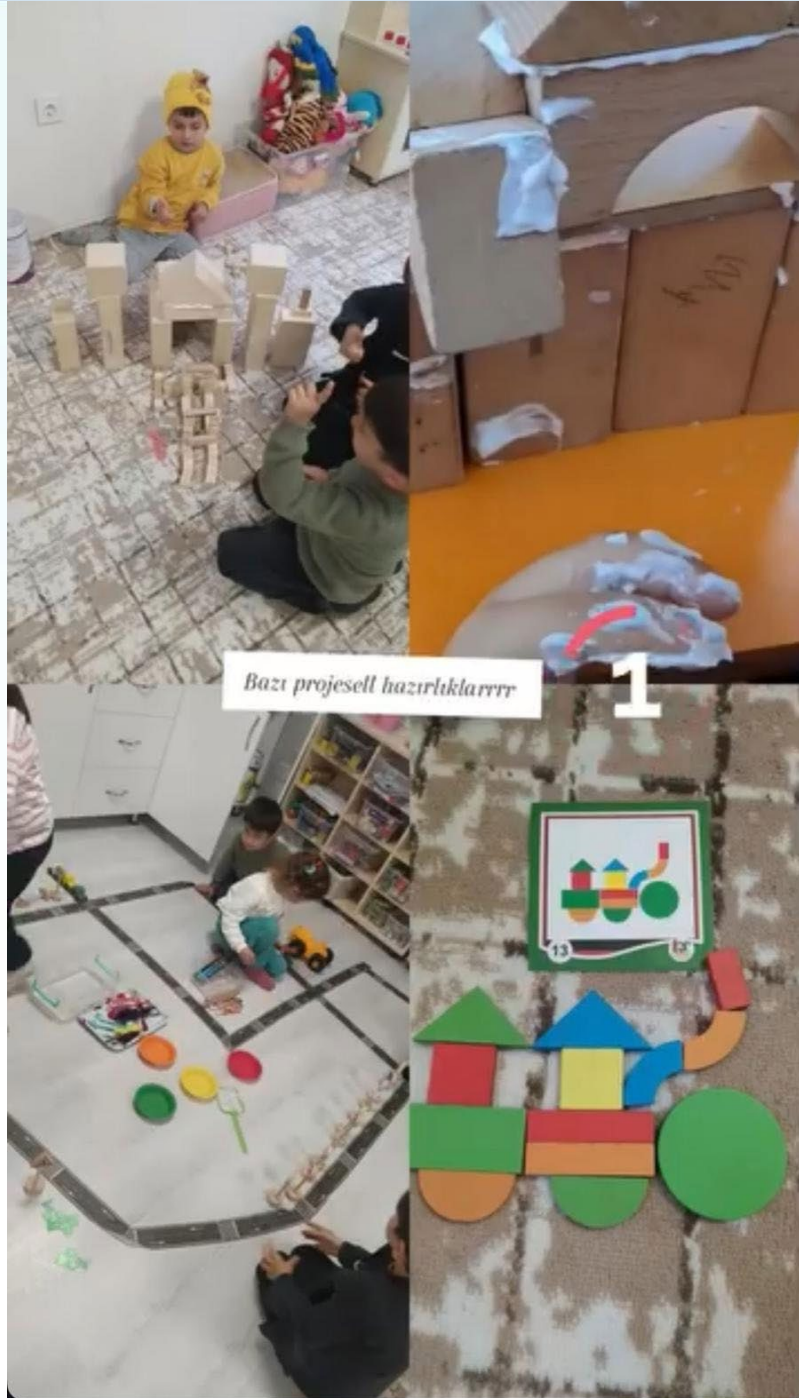
Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Bazı projesell hazırlıklarrr

1

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

BAHAR AŞKIN

EşitBiz *Konferansı*

**KAREKODLA GELEN FIRSAT EŞİTLİĞİ:
HER ÇOCUK İÇİN BAĞIMSIZ ÖĞRENME**

ERGÜN AYDOĞAN

**TOKİ MADENLER MEVLANA İLKOKULU
İSTANBUL**

Kapsayıcılık Alt Teması

- Özel gereksinimli öğrenciler için kapsayıcı eğitim.
- Sosyoekonomik engellerin aşılması.

Tespit Edilen İhtiyaç

Pandemi sürecinde uzaktan eğitimde, 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin bir çoğunun okuma-yazma bilmiyor ya da unutma sürecine giriyor olması. Veli okuryazarlığının düşük olması, evde yazıcı bulunmaması, velilerin zaman ayıramaması gibi sosyoekonomik engellerin öğrencilerin istedik düzeye gelememesine yol açması. Disleksi veya dikkat sorunu yaşayan öğrenciler için eşit ve erişilebilir materyal eksikliğinin, eğitim eşitsizliğini derinleştirmesi.

Hedef Kitle

Okuma-yazma güçlüğü çeken, dezavantajlı ailelere sahip olan, evde veli desteği alamayan, disleksi veya dikkat sorunu yaşayan, yazıcı/teknoloji erişimi kısıtlı 1. ve 2. sınıf öğrencileri.

Amaç

Öğrencilerin duyduklarını yazma, okuma-anlama ve bağımsız öğrenme becerilerini geliştirmek; veli okuryazarlığı düşük, yazıcı erişimi kısıtlı ailelerde fırsat eşitliği sağlamak; disleksi gibi özel gereksinimleri kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Uygulama sürecine başladıktan sonra iki ay içerisinde tüm öğrenciler duyduklarını yazabilir hale geldi; yazım hataları %70 azaldı; veli bağımlılığı %90'dan %10-20'ye düştü; bağımsız çalışma oranı %10'dan %80-95'e yükseldi. Okuma hızı, dikkat ve özgüven belirgin arttı. Maliyetler (yazıcı/fotokopi) sıfıra yakın hale getirildi; disleksili öğrencilerde ekran farkı kapandı. Veli kaynaklı engeller (okuma-yazma bilmeme, zaman ayıramama) ortadan kalktı. Veliler sadece link/karekod paylaşmakla yetindi, aile içi stres ve çatışmalar azaldı. Hastalık, devamsızlık durumlarında öğrenciler geri kalmadı; uzaktan ve yüz yüze eğitimde esnek bir şekilde kullanıldı.

Uygulamanın Özeti

Metni sese çeviren programlar ile binlerce kelime, cümle ve hikaye ses dosyası haline getirildi. HTML5 tabanlı basit bir oynatıcı (çal/dur/ileri-geri) uygulaması geliştirildi. İçerikler bulut ortamına yüklenerek link ve karekod (QR) haline getirildi. Öğrencilere standart A4 kağıtlara karekod basılarak veya WhatsApp üzerinden link olarak paylaşıldı. Disleksi dostu font, kutucuklu harf şablonları ve 5N1K soru-cevap modülleri eklendi. Yüz yüze eğitimde akıllı tahtaya entegre edildi. Uygulama 2020-2025 arası (300+ etkinlik), 4 akademik yıl boyunca haftalık düzenli yapıldı.

Çalışma Görselleri

ADI : _____
SOYADI : _____

Aşağıdaki okuma parçalarına dikkat ederek okuyunuz. Soruları cevaplayınız.

MINİK ZÜRAFA
Minik zürafa kirlere çok sevdi. Kirlere koşarken yeni arkadaşlar edindi. Arkadaşları ile ayınlar ayınlar çok güzel vakit geçirdi.

1. Minik zürafa neyi sevdi?
_____

2. Arkadaşları ile ne yaptı?
_____

SELENİN GİTARI
Selen, gitar çalmayı öğrenmek istedi. Annesi Selen'i gitar kursuna yazdırdı ve ona güzel bir gitar aldı. Selen kursa bir süre gittikten sonra gitarı çok güzel çalmaya başladı.

1. Kim gitar çalmayı öğrenmek istiyordu?
_____

2. Selen'e gitar kim almıştı?
_____

DIKTE YAPALIM - (Başlamadan Önce Yukarıdaki QR CODE' u okutalım.)

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____

Hazırlayan: Ergin AYDOĞAN

Adı Soyadı : _____

QR CODE

Adı Soyadı : _____

QR CODE

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Adı ve Soyadı : _____

QR CODE

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

→

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Soru: _____
Cevap: _____

Hazırlayan: Ergin AYDOĞAN

Adı Soyadı : Ayşe Mina Sarıtaş

QR CODE

→ Bugün bahçede top oynadık.

Soru: Ne oynadık?
Cevap: Top oynadık.

Soru: Nerede oynadık?
Cevap: Bahçede oynadık.

Soru: Ne zaman oynadık?
Cevap: Bugün oynadık.

→ Umur masada hikaye okudu.

Soru: Kim hikaye okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur ne okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur nerede okudu?
Cevap: Umur masada okudu.

→ Akşam elektrik gittiği için lambalar söndü.

Soru: Ne söndü?
Cevap: Lambalar söndü.

Soru: Niye söndü?
Cevap: Elektrikler gittiği için söndü.

Soru: Ne zaman söndü?
Cevap: Akşam söndü.

Adı Soyadı : Hilal Akardaş

QR CODE

→ Bugün bahçede top oynadık.

Soru: Ne oynadık?
Cevap: Top oynadık.

Soru: Nerede oynadık?
Cevap: Bahçede top oynadık.

Soru: Ne zaman oynadık?
Cevap: Bugün oynadık.

→ Umur masada hikaye okudu.

Soru: Kim hikaye okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur ne okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur nerede okudu?
Cevap: Umur masada okudu.

→ Akşam elektrik gittiği için lambalar söndü.

Soru: Ne söndü?
Cevap: Lambalar söndü.

Soru: Niye söndü?
Cevap: Elektrikler gittiği için söndü.

Soru: Ne zaman söndü?
Cevap: Akşam söndü.

Adı Soyadı : Esra Abra

QR CODE

→ Bugün bahçede top oynadık.

Soru: Ne oynadık?
Cevap: Top oynadık.

Soru: Nerede oynadık?
Cevap: Bahçede oynadık.

Soru: Ne zaman oynadık?
Cevap: Bugün oynadık.

→ Umur masada hikaye okudu.

Soru: Kim hikaye okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur ne okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur nerede okudu?
Cevap: Umur masada okudu.

→ Akşam elektrik gittiği için lambalar söndü.

Soru: Ne söndü?
Cevap: Lambalar söndü.

Soru: Niye söndü?
Cevap: Elektrikler gittiği için söndü.

Soru: Ne zaman söndü?
Cevap: Akşam söndü.

Adı Soyadı : Zeynep Evra Yıldız

QR CODE

→ Bugün bahçede top oynadık.

Soru: Ne oynadık?
Cevap: Top oynadık.

Soru: Nerede oynadık?
Cevap: Bahçede oynadık.

Soru: Ne zaman oynadık?
Cevap: Bugün oynadık.

→ Umur masada hikaye okudu.

Soru: Kim hikaye okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur ne okudu?
Cevap: Umur hikaye okudu.

Soru: Umur nerede okudu?
Cevap: Umur masada okudu.

→ Akşam elektrik gittiği için lambalar söndü.

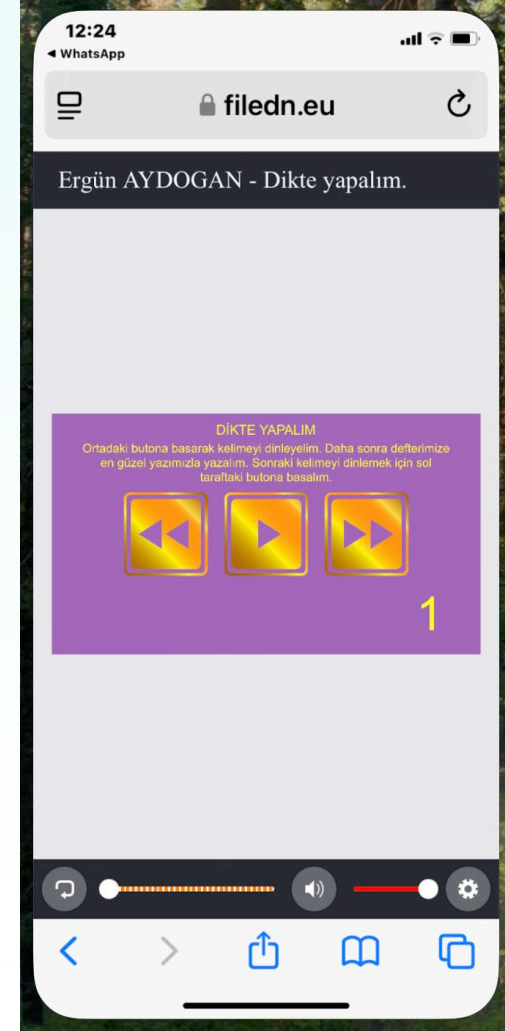
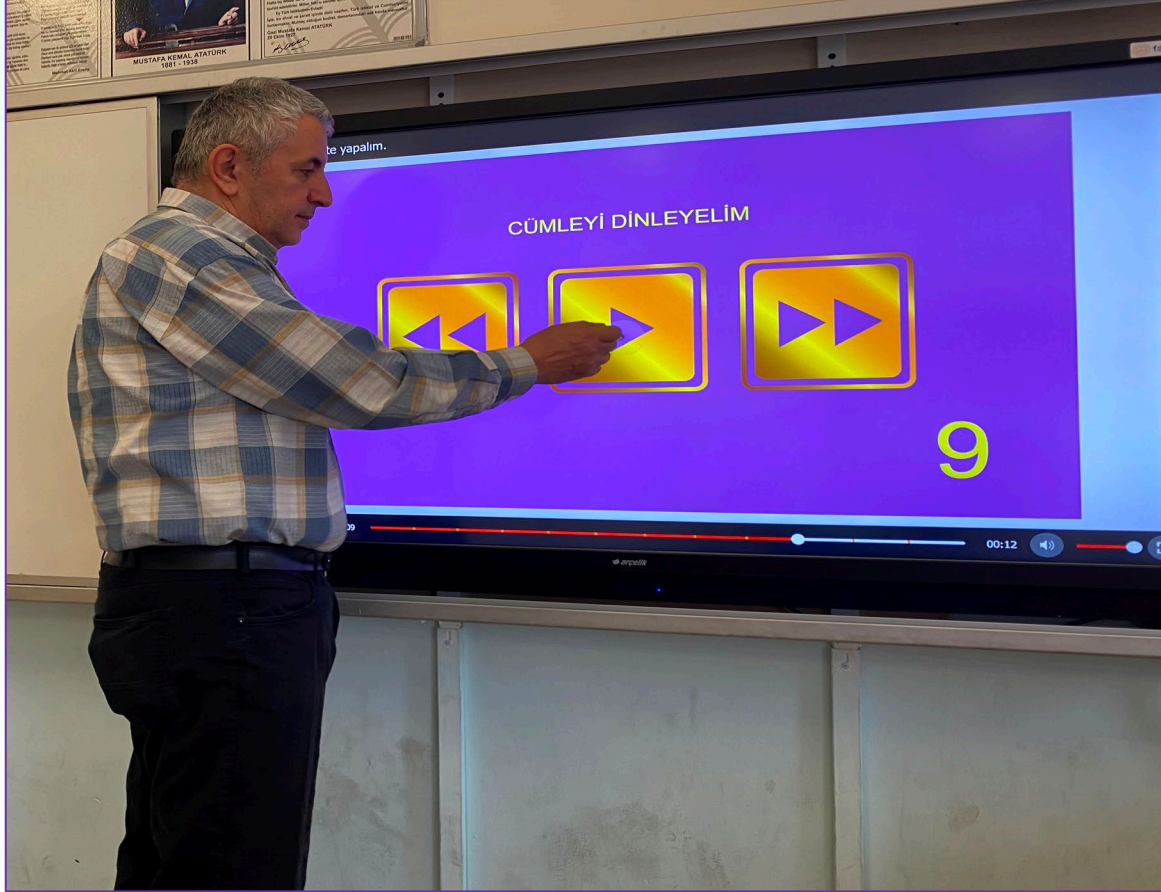
Soru: Ne söndü?
Cevap: Lambalar söndü.

Soru: Niye söndü?
Cevap: Elektrikler gittiği için söndü.

Soru: Ne zaman söndü?
Cevap: Akşam söndü.

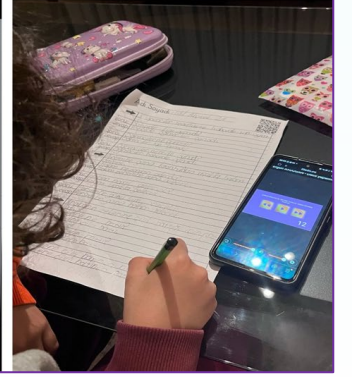
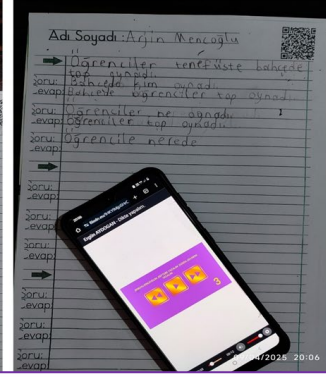
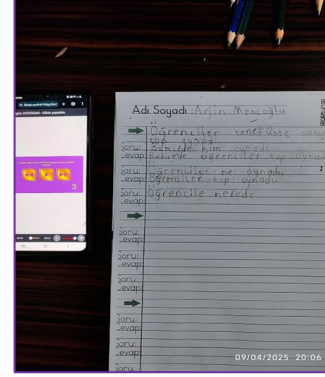
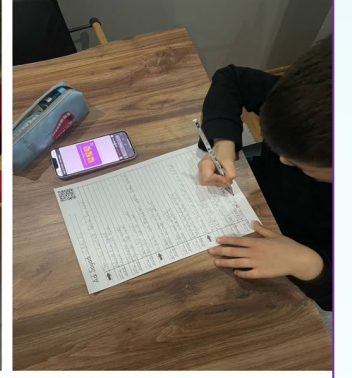
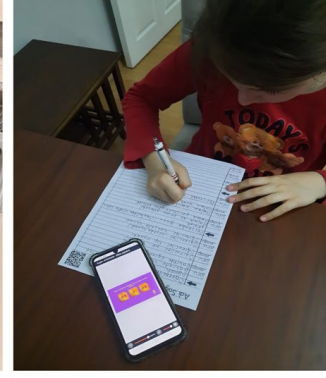

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

**MATERYAL
İNDİRME
BAĞLANTISI**

<http://e.pc.cd/rvTy6aIK>

TEŞEKKÜRLER

ERGÜN AYDOĞAN

EşitBiz *Konferansı*

ÇOKKÜLTÜRLÜ OKUL ORTAMINDA KÜLTÜRLERİ GÖRÜNÜR KILMAYA YÖNELİK ALTERNATİF BİR YAKLAŞIM: OKULUMUN KÜLTÜR HARİTASI

ESMA CERENCİ SEYHAN

Gürpınar İsmail Lütfi Çakan Anadolu İmam Hatip Lisesi

İstanbul

Kapsayıcılık Alt Teması

Kültürel Çeşitlilik: Çok Kültürlü Sınıflarda Empati Geliştiren Öğrenme Ortamları

Tespit Edilen İhtiyaç

- Bulunduğu bölgede akademik seviyesi en düşük ve en fazla göçmen alan okul olması.
- Kültürel çeşitliliği çok olan bir okul olmasına rağmen farklı kültürel unsurların görünür olmaması.
- Öğrencilerin kültürlerine ilişkin unsurların (bayrak, resimler, objeler vs.) görünürlüğünü istemesi.
- Çok kültürlülük üzerine yapılan akademik çalışmaların görünürlüğe ilişkin önerileri.

Hedef Kitle

İlkokul-Ortaokul-Lise

Amaç

- Kültürleri görünür kılmak
- Kapsayıcı bir öğrenme ortamı oluşturmak
- Kültürlerarası etkileşimi ve karşılıklı anlayışı artırmak
- TYMM kapsamında, zenginleştirme ve farklılaştırma amaçlarına uygun uygulama örneği oluşturmak.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

- ❑ Veri toplama aracı olarak uygulama öncesi form ve uygulama sonrası form uygulanmıştır.
- ❑ Uygulama sonrasında elde edilen bulgular, Kültür Haritası etkinliğinin kültürel görünürlüğe etkili bir şekilde karşılık verdiğini; öğrencilerin kültürel farkındalıklarının arttığını ve okulda var olan çeşitliliği daha net biçimde algılamaya başladıklarını ortaya koymaktadır.
- ❑ Öğrencilerin kendi kültürel unsurlarını okul ortamında görmeleri, kendilerini daha değerli ve ait hissetmelerine katkı sağlamıştır. Bununla birlikte sosyal-duyuşsal etkileşim bulguları, öğrenciler arasında anlayış, saygı ve iletişimin güçlendiğini ortaya koymaktadır.

Uygulamanın Özeti

İstanbul ili Beylikdüzü ilçesinde ortaokul ve lise düzeyinde eğitim veren ve toplam 490 öğrencinin öğrenim gördüğü bir imam hatip okulunda, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş gönüllü 50 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir.

Uygulama öncesinde öğrencilerin geldikleri ülke ve şehirler belirlenerek, Türkiye ve Dünya haritaları hazırlanmış, ilgili yerleri kültürel açıdan tanıtan videolara erişim sağlayan karekodlar eklenmiştir. Haritada yer alan ülke ve şehirler ile ilgili öğretici soruların yer aldığı kutu oyunları araştırmacılar tasarlanmıştır. Uygulama sürecinde haftanın belirli günlerinde harita önünde çeşitli ülkelerin ve Türkiye'nin tanıtımı yapılmış; kültürel paylaşımlar eğitsel oyunlar aracılığıyla desteklenmiştir.

Çalışma Görselleri

<p>Türkiye'de yapılan mantıya benzeyen ama adı MANTI olan şekilli yemek hangi ülkeye aittir?</p> <p>A)Özbekistan B)Brazilya C)Rusya</p>	<p>Resimdeki salata ile servis edilen pilav çeşidi MAKLUBE hangi ülkededir?</p> <p>A)Filistin B)Somali C)Ürdün</p>	<p>Türkiye'de geç gelen kahve için 'İdam mı geliyor kahve?' denilen ve kahvenin ilk ürettiği ülkelerden biri olan ülke hangisidir?</p> <p>A) Brezilya B) Yemen C) Etiyopya</p>	<p>Resimdeki pide ile servis edilen tavuğun sumak ile pişirildiği MUSAKHAN hangi ülkenin yemeğidir?</p> <p>A)Filistin B)Özbekistan C)Ürdün</p>	<p>.....TÜRKİDE Her hafta kutlanır, bu ne gündür? Maddede bilim yok, bu ne figandır? Sü ..... elinin ne de yarıncısıdır Anı .....dır gölge çemencidir Gülen gelmiyor acep nedencidir?</p> <p>YUKARIDA VERİLEN TÜRKİDE GEÇEN ÜLKE HANGİSİDİR?</p> <p>A)Yemen B)Özbekistan C)Ürdün</p>
<p>Bu yapı hangi ülkededir?</p> <p>A)Yemen B)Özbekistan C)Mısır</p>	<p>Orta Asya'nın en büyük çölünden biri olan KARAKUM ÇÖLÜ hangi ülkededir?</p> <p>A)Yemen B)Türkmenistan C)Mısır</p>	<p>Ürdün'de bulunan ve UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan tarihi şehir hangisidir?</p> <p>A)Petra Antik Kenti B)Yasofya C)Efes</p>	<p>Dombra hangi ülkenin müzik aletidir?</p> <p>A)Yemen B)Kazakistan C)Mısır</p>	<p>Devenin sıkça görüldüğü ve yaşam alanı olan ülke hangisidir?</p> <p>A) Somali B)Türkiye C)Japonya</p>

<p>Persepolis hangi ülkededir?</p> <p>A)Somali B)İran C)Güney Kore</p>	<p>İsfahan Camii hangi ülkededir?</p> <p>A)Somali B)İran C)Güney Kore</p>	<p>Resmi varılan, uzun tüylü ve baskı burunlu bu kedi hangi ülkeye özdeşleşmiştir?</p> <p>A)Somali B)İran C)Mısır</p>	<p>Havuç et ve pirlinc kullanılarak yapılan pilavın ülkesinin sđmı taşıyan resimdeki pilav hangi ülkeye aittir?</p> <p>A)Özbekistan B)Somali</p>	<p>Siyahı Çayın günlük yaşamda Türkiye gibi çok önemli olduğu, çayhaneleriyle bilinen ülke hangisidir?</p> <p>A)Somali B)İran C)Mısır</p>
<p>Kübbetüs Sahra hangi ülkededir?</p> <p>A)Özbekistan B)Somali C)Filistin</p>	<p>Falafel hangi ülkeye ait bir yiyecektir?</p> <p>A)Özbekistan B)Somali C)Filistin</p>	<p>Semerkant'ta yer alan Registan Meydanı Hangi ülkededir?</p> <p>A)Özbekistan B)Somali C)Filistin</p>	<p>Türk sanatlarında yer alan el sanatları hangisi? Bu sanatın kökeni hangi ülkededir?</p> <p>A)Özbekistan B)Somali C)Filistin</p>	<p>El dokuması halılarıyla ünlü alan bu ülke hangisidir?</p> <p>A)Somali B)İran C)Güney Kore</p>

EşitBiz *Konferansı*

TEŞEKKÜRLER

ESMA CERENCİ SEYHAN

SANAT YOLUYLA FARKINDALIK

ESRA YALÇINKAYA TUNÇ

İhsan Zakiroğlu Ortaokulu
İstanbul

Kapsayıcılık Alt Teması

Özel Gereksinimli Öğrenciler için Kapsayıcı Eğitim- Özel Gereksinimli Öğrencilerin Deneyimine Empati Temelli Eğitim Yaklaşımı ve Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları

Tespit Edilen İhtiyaç

Orta ve ağır düzeyde özel gereksinimli öğrenciler, çoğunlukla özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdürmekte ve akranlarıyla etkileşimleri sınırlıdır. Bu durum, öğrencilerin sosyal gelişim, iletişim becerileri ve toplumsal uyum süreçlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Tipik gelişim gösteren öğrencilerin de farklılıklara yönelik farkındalık, empati ve kabul becerilerinin yeterince gelişmemesine neden olmaktadır. Bu nedenle kapsayıcı, bütünleştirici ve etkileşime dayalı bir öğrenme ortamının oluşturulması önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

Hedef Kitle

Özel gereksinimli ve tipik gelişim gösteren öğrenciler, 7-14 yaş, cinsiyet ayrımı olmaksızın

Amaç

Özel eğitim öğrencileri ile tipik gelişim gösteren akranlarını aynı öğrenme sürecinde buluşturarak kapsayıcı, katılıma açık ve iş birliğine dayalı bir eğitim ortamı oluşturmak hedeflenmektedir. Ayrıca farklı branşlardan öğretmenlerin ortak planlama ve uygulama yapmaları sağlanarak disiplinler arası iş birliği kültürünün güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Uygulama süreci sonunda öğrencilerin sosyal etkileşimlerinde belirgin artış gözlemlenmiştir. Özel gereksinimli öğrencilerin akranlarıyla iletişim başlatma, ortak etkinliğe katılma ve grup içinde kalma sürelerinde artış kaydedilmiştir. Tipik gelişim gösteren öğrencilerin ise farklılıklara yönelik olumlu tutum geliştirdikleri, empati kurma ve destek olma davranışlarında artış olduğu öğretmen gözlem formlarıyla belirlenmiştir.

Ortak okuma etkinlikleri sayesinde öğrencilerin kitaplara yönelik ilgilerinde artış olmuş, etkinliklere gönüllü katılım oranı yükselmiştir. Sanat ve müzik etkinliklerinde görev alma, yönerge takip etme ve etkinliği tamamlama becerilerinde gelişim gözlenmiştir.

Süreç sonunda yapılan değerlendirmelerde öğrencilerin birlikte çalışma isteğinde artış olduğu, sınıflar arası etkileşimin devam ettiği ve okul içinde kapsayıcı yaklaşımın güçlendiği tespit edilmiştir.

Uygulamanın Özeti

Belirlenen ihtiyaç doğrultusunda, aynı okul bünyesinde öğrenim gören orta ve ağır düzeyde özel gereksinimli öğrenciler ile tipik gelişim gösteren öğrencileri özel eğitim sınıfında bir araya getiren planlı ve yapılandırılmış bir kapsayıcı uygulama hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında belirlenen hikâye kitapları doğrultusunda ortak okuma etkinlikleri gerçekleştirilmiş; hikâyelerle bağlantılı görsel sanat çalışmaları ve eğitsel oyunlar düzenlenmiştir. Süreçte özel eğitim öğretmeni rehberliğinde; Türkçe, Görsel Sanatlar ve Müzik öğretmenleri aktif rol almış, disiplinler arası iş birliği sağlanmıştır.

Etkinlikler öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınarak farklılaştırılmış, akran destekli öğrenme modeli uygulanmış ve her öğrencinin aktif katılım göstermesi hedeflenmiştir. Böylece özel gereksinimli öğrencilerin sosyal etkileşim fırsatları artırılmış, tipik gelişim gösteren öğrencilerin empati, kabul ve farkındalık becerileri desteklenmiştir.

Uygulama ile okul içinde kapsayıcı ve bütünleştirici bir öğrenme kültürü oluşturulmasına somut katkı sağlanmıştır.

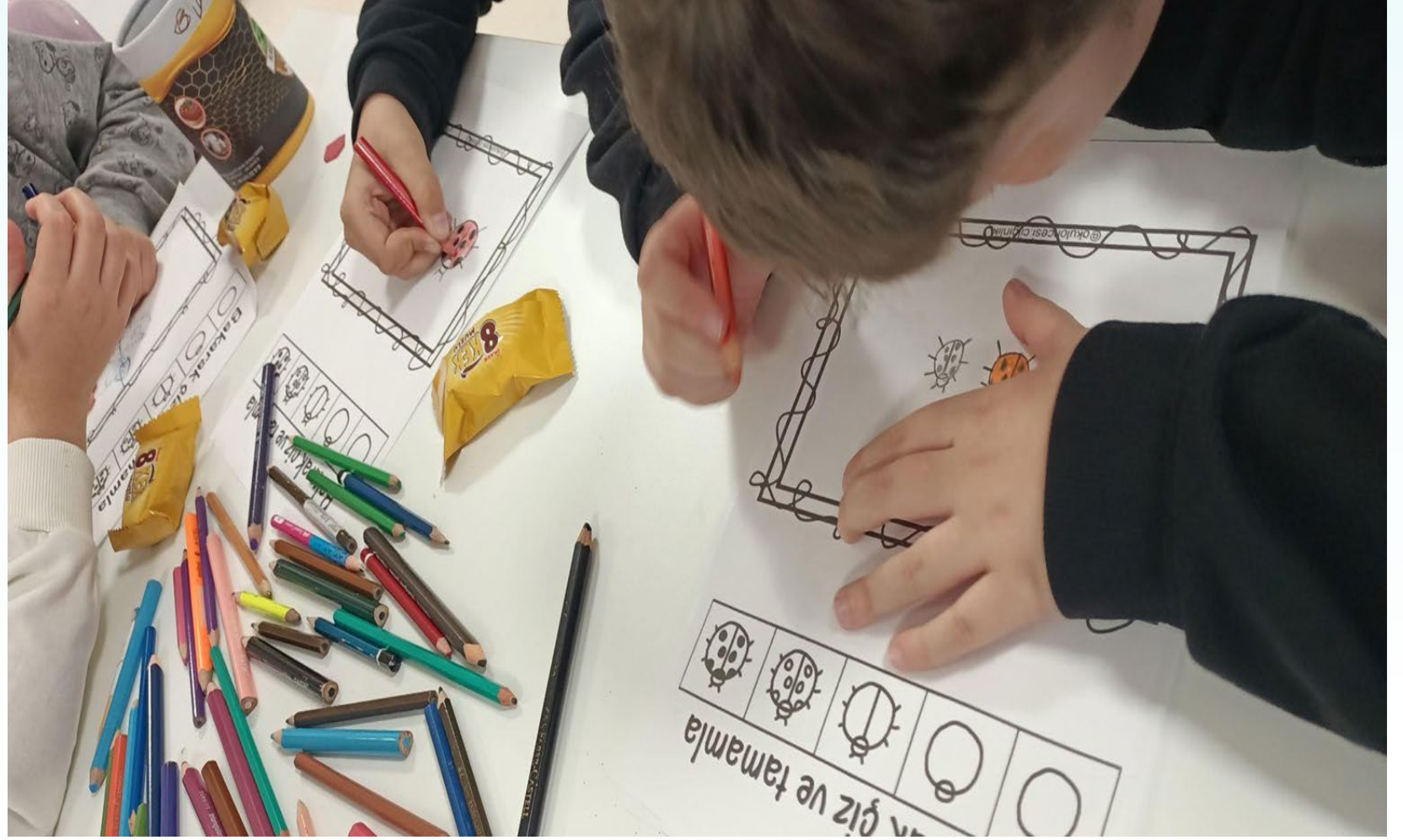
Çalışma Görselleri - Meraklı Yolculuk Hikaye Okuma

Çalışma Görselleri - Meraklı Yolculuk Atık Ayrıştırma Dansı

Çalışma Görselleri - Meraklı Yolculuk Bu Kağıda Ne Çizilir Resim Çalışması

Çalışma Görselleri - Meraklı Yolculuk Gün Sonu

Çalışma Görselleri - Renkli Çizmeler Okuma, Sanat, Oyun Çalışmaları

Çalışma Görselleri - Branş Öğretmenlerinin Desteği ve Rehberlik Hizmeti

Çalışma Görselleri - Farkındalık Çalışmaları

Çalışma Görselleri - Farklı Projelerle Kapsayıcı Eğitim

Çalışma Görselleri - Farklı Projelerle Kapsayıcı Eğitim

Çalışma Görselleri - Farklı Projelerle Kapsayıcı Eğitim

Çalışma Görselleri - Sınıf ve Ülke Sınırlarını Aştık

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

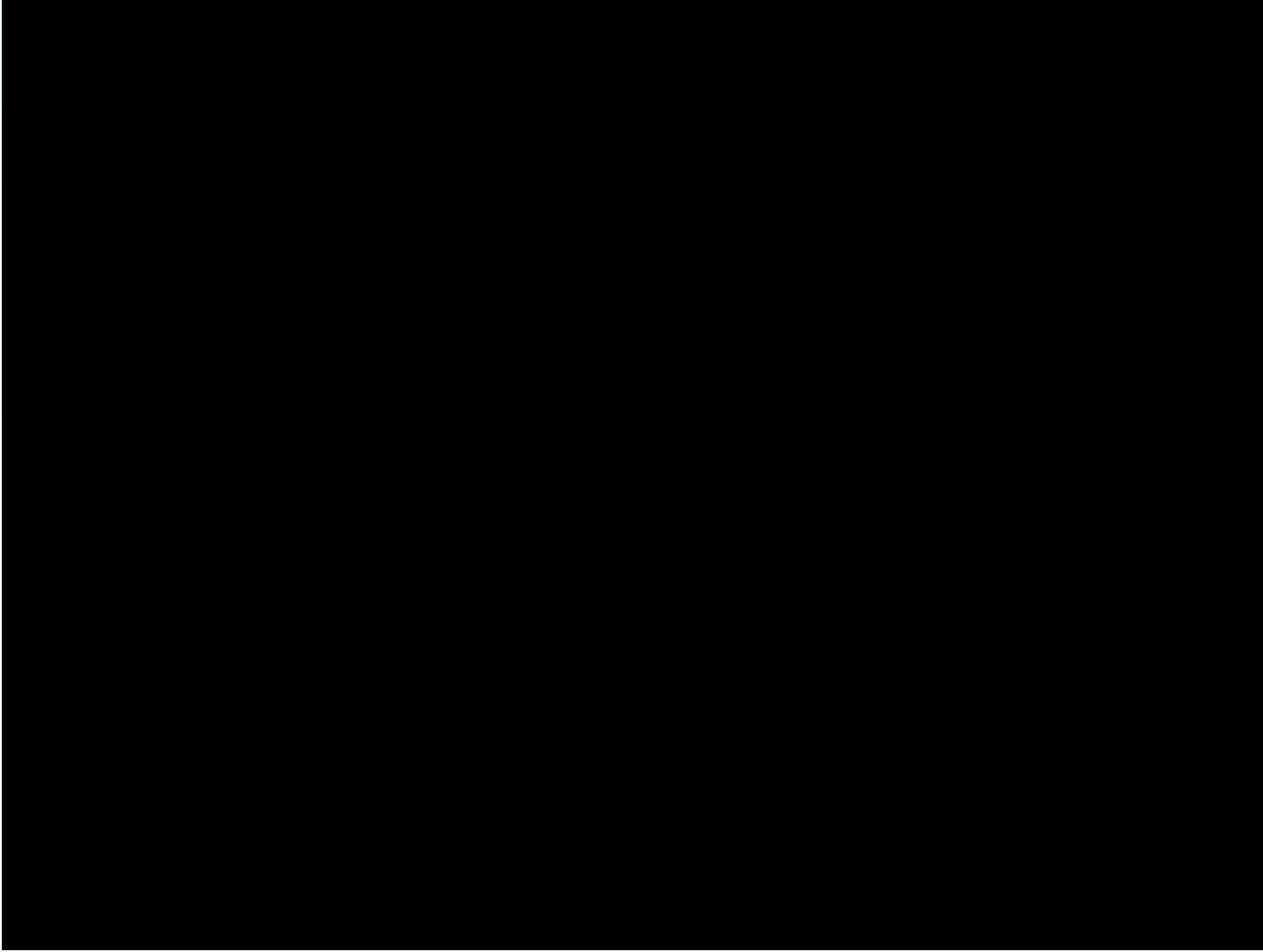

Çalışma Görselleri

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

ESRA YALÇINKAYA TUNÇ

EşitBiz *Konferansı*

BİR SINIFTA İKİ DÜNYA, TOPLUMSAL ROLLERDE ANLAŞMANIN UYUMU

KÜBRA UTANGAÇ

Çeltikaltı İlkokulu

Diyarbakır

Kapsayıcılık Alt Teması

Akran ilişkilerinde kapsayıcılık, farklılıkların doğal ve zenginleştirici olduğu bir sınıf ortamı, toplumsal rollerin eşitliği, öğrenciler arasında karşılıklı saygı

Tespit Edilen İhtiyaç

Çocuklar arası anlaşmazlık analizi görevini gerçekleştirirken öğrencilerin toplumsal rollerin eşitliği konusunda yanlış ve eksik yargılarla büyümekte olduğunu farkettilim; erkek öğrenciler iş birliği yapma, empati kurma, etkili iletişim geliştirme ve ortak yaşam becerilerini güçlendirmeye ihtiyaç duymaktadır, kız öğrenciler özgüven ve liderlik konusunda desteğe ihtiyaç duymaktadır..

Hedef Kitle

İlkokul 3. sınıf öğrencileri

Amaç

Oyunlarla, sağlıklı bir iletişimle, görev paylaşımlarıyla ve işbirliğiyle öğrenciler arasında güçlü ve olumlu ilişkiler geliştirmek, tüm öğrencilerin etkinliklere istekle katılımını desteklemek ve sınıf içinde aidiyet duygusunu artırmaktır. Ayrıca saygı, iş birliği ve eşit katılım temelli sürdürülebilir bir öğrenme ortamı oluşturmak hedeflenmiştir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Öğrenciler arasındaki dışlayıcı davranışlarda azalma gözlemlenmiştir. Özellikle teneffüs ve grup oyunlarında kız ve erkek öğrencilerin birlikte oynama sıklığında artış görülmüştür. Erkek öğrencilerin, kız öğrencilere yönelik olumsuz tutumlarında belirgin bir değişim olmuş, oyunlara birlikte katılma ve iletişim kurma davranışları gelişmiştir. Kız öğrenciler de ise oyunlara katılım isteğinde artış, kendini ifade etme becerilerinde ise güçlenme gözlemlenmiştir. Sınıf içi ve bahçe ortamında yaşanan sözlü tartışma ve fiziksel çatışma sayısında azalma olmuş, öğrencilerin sorunlarını konuşarak çözme eğilimlerinde artış görülmüştür. Süreç sonunda öğrencilerin birbirlerine karşı daha saygılı, iş birliğine açık ve kapsayıcı davranışlar sergilendiği gözlemlenmiştir.

Uygulamanın Özeti

Sınıf içinde ve teneffüslerde yapılan gözlemler sonucunda kız ve erkek öğrenciler arasında dışlayıcı davranışlar ve çatışmalar yaşandığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin birlikte oyun oynamalarını destekleyen karma grup etkinlikleri planlanmış, iş birliğine dayalı oyunlar uygulanmıştır. Süreç içerisinde öğrencilerle kapsayıcılık, saygı, empati ve arkadaşlık konularında rehberlik çalışmaları yapılmıştır. Öğrenciler ile bireysel görüşmeler gerçekleştirilerek davranışlarının nedenleri anlaşılmasına çalışılmış, olumlu davranış geliştirmesi için destek sağlanmıştır. Gerekli durumlarda aile ile iletişim kurularak sürece dahil edilmeleri sağlanmıştır. Uygulama sonunda öğrenciler arasındaki dışlayıcı davranışların azaldığı, birlikte oyun oynama oranının arttığı ve sınıf içi ilişkilerin daha olumlu hale geldiği gözlemlenmiştir.

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

KÜBRA UTANGAÇ

EşitBiz *Konferansı*

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERDE DUYGU DÜZENLEME

FATMA SERAP KARAKÖSE

Şehit Süleyman İyikul Ortaokulu/Anaokulu
Diyarbakır

Kapsayıcılık Alt Teması

Özel Gereksinimli Öğrenciler, Sosyal-Duygusal Gelişim, Kapsayıcı Sınıf Yönetimi

Hedef Kitle

Okul öncesi öğrencileri (özellikle özel gereksinimli öğrenciler ve akran grubu)

Tespit Edilen İhtiyaç

Özel gereksinimli öğrencinin:

- ❖ Oyun kurallarına uyumda zorlandığı,
- ❖ Sosyal etkileşimde güçlük yaşadığı,
- ❖ Duygularını düzenleme ve ifade etmede zorlandığı gözlemlenmiştir.

Amaç

- ❖ Duygularını tanıma ve ifade etme becerilerini geliştirmek,
- ❖ Sosyal uyumu, iş birliği ve empatiyi güçlendirmek,
- ❖ Destekleyici sınıf iklimi ve akran kabulünü artırmak,

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

- ❖ Çocukların duygularını düzenleme ve ifade etme oranında artış,
- ❖ Fiziksel tepki ve öfke davranışlarında azalma,
- ❖ Grup oyunlarına katılım süresinde artış,
- ❖ Akranlar arası empatik yaklaşımın gelişmesi.

Uygulamanın Özeti

Olay sırasında öğretmen:

- ❖ Fiziksel ve duygusal kriz durumu kontrol altına alınmıştır.

Sonrasında öğretmen tarafından:

- ❖ Görsellerle desteklenen “birlikte oynama sözleşmesi” hazırlanmıştır,
- ❖ Özel gereksinimli öğrenciye sorumluluk verilerek öğrencinin aidiyet duygusu güçlendirilmiştir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

- ❖ Çocukların duygularını düzenleme ve ifade etme oranında artış,
- ❖ Fiziksel tepki ve öfke davranışlarında azalma,
- ❖ Grup oyunlarına katılım süresinde artış,
- ❖ Akranlar arası empatik yaklaşımın gelişmesi.

Uygulamanın Özeti

Ayrıca:

- ❖ Sakinleşme köşesi oluşturulması,
- ❖ Sosyal öyküler kullanılması (*günlük rutinler içerisinde belirli zamanlarda örn: gün başlangıcı, etkinlik öncesi ve geçiş süreçlerinde uygulanmıştır.*),
- ❖ Akran modeli belirlenmesi gibi destekleyici uygulamalar planlanmıştır.

Çalışma Görselleri

1. Duygumu Söylerim

Çocukların o anki hislerini "Kızgınım, üzgünüm ya da mutluyum" diyerek açıkça ifade etmelerini teşvik eder.

2. Arkadaşımı Dinlerim

Karşıdaki kişi konuşurken söz kesmeden dinlemeyi ve onu anlamaya çalışmayı vurgular.

3. Sırayla ve Paylaşarak Oynarım

Herkesin oynama hakkı olduğunu hatırlatarak, materyallerin ve sıranın adil paylaşımını belirtir.

4. Zarar Vermem

Hem çevredeki eşyalara hem de ayın arkadaşlarına karşı fiziksel veya sözel zarar vermemeyi öğretir.

5. Sakinleşirim ve Geri Dönerim

Çocuk kızdıığında derin nefes alıp sakinleşmesini, kendini hazır hissettiğinde ise oyuna tekrar katılmasını önerir.

Herkes farklı, herkes değerli

Sınıftaki tüm çocukların bireysel farklılıklarının bir zenginlik olduğunu ve her birinin eşit derecede kıymetli olduğunu belirtir.

TEŞEKKÜRLER

FATMA SERAP KARAKÖSE

EşitBiz *Konferansı*

DUYGU DOSTU OKUL

Uzm. GÜLİN GÜNDÜZ

Can Kardeş Anaokulu

Ankara

Kapsayıcılık Alt Teması

Sosyal duygusal öğrenme destekli bütüncül okul iklimi

Tespit Edilen İhtiyaç

Geleneksel okul yapılarında sosyal-duygusal gelişimin sistematik olarak ele alınmaması, iletişim dilinin bireysel farklılıklara göre değişmesi ve okul genelinde ortak bir yaklaşımın bulunmaması, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir okul iklimi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Hedef Kitle

Erken çocukluk dönemi, ilkokul, ortaokul düzeyinde öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri, tüm okul personeli ve ebeveynleri kapsayan bütüncül bir hedef kitle.

Amaç

Çocukların sosyal-duygusal becerilerini, duygusal zekâlarını ve duygu düzenleme yetilerini geliştirerek; çocuğa temas eden tüm yetişkinlerin yaklaşımını dönüştürüp güvenli, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir okul iklimi oluşturmayı hedefler.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

- ❑ Çocukların duygularını tanıma, ifade etme ve düzenleme becerilerinde gelişim gözlenmiştir.
- ❑ Akran ilişkilerinde aidiyet, iş birliği ve problem çözme becerileri güçlenmiş; zorbalık davranışlarında azalma görülmüştür.
- ❑ Öğretmen-çocuk, öğretmen-veli ve ekip içi iletişimde daha açık, empatik ve çözüm odaklı ortak bir dil oluşmuştur.
- ❑ Bulgular; yapılandırılmış gözlemler, öğretmen raporları, veli geri bildirimleri ve süreç izleme kayıtlarıyla desteklenmiştir.
- ❑ EFKids programına katılan çocukların ilkokula geçiş süreçlerinde sosyal-duygusal ve akademik beceriler açısından olumlu gelişim gösterdikleri boylamsal izlem çalışmalarıyla değerlendirilmiştir.

Uygulamanın Özeti

EFSchools&Duygu Dostu Okul Modeli, okulun tüm paydaşlarını kapsayan bütüncül bir dönüşüm süreci olarak uygulanmıştır.

Çocuklarla 30 haftalık yapılandırılmış EFKids sosyal-duygusal öğrenme programı yürütülmüş; öğretmenler EFTeachers, ebeveynler EFParents sürecine dahil edilmiştir. Tüm okul personeli Duygu Dostu İletişim yaklaşımıyla ortak bir dil geliştirmiştir.

Sınıf içi uygulamalar, okul ortamı düzenlemeleri, mentörlük, gözlem ve geri bildirim süreçleriyle model okul yaşamına entegre edilmiştir.

Çalışma Görselleri

EFParents – Aile Katılımı Uygulamaları

EFKids Etkinlik Uygulamaları ve Duygu Dostu Oyun Merkezi

Video

QR KOD

Duygu Dostu Okullar

QR KOD

Bilimsel Araştırmalar

TEŞEKKÜRLER

Uzm. GÜLİN GÜNDÜZ

EşitBiz *Konferansı*

MÜLTECİ ÖĞRENCİLERDE OKULA UYUM VE DESTEK PROGRAMI

İRFAN ŞİMŞEK

Arif Biçen İlkokulu - Ergani
Diyarbakır

Kapsayıcılık Alt Teması

Bütüncül Destek Yaklaşımı ile Okul Uyumu

Hedef Kitle

Mülteci statüsündeki ilkokul öğrencileri, ilkokul öğretmenleri ve öğrencileri

Tespit Edilen İhtiyaç

Yeni okul ortamına sosyal ve kültürel adaptasyonda güçlük yaşanması; dil bariyeri nedeniyle akademik başarının olumsuz etkilenmesi ve akranlarla pozitif bağ kurulamaması

Amaç

Mülteci öğrencinin yeni okuluna ve eğitim sistemine sorunsuz adaptasyonunu sağlamak;

Akranlarıyla pozitif ilişkiler kurmasına yardımcı olmak;

Kültürel farklılıklardan kaynaklanan uyum sorunlarını en aza indirmek ve akademik başarısını desteklemek

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

- ❑ Mülteci öğrencilerin devamsızlık oranının düşmesi ve okula düzenli devam etmesi
- ❑ Öğrenci memnuniyet anketlerinde okula uyum hakkında pozitif geri bildirimler alınması
- ❑ Akademik not ortalamalarında ölçülebilir bir artış ve akran mentöründen olumlu değerlendirme alınması

Uygulamanın Özeti

Okul rehber öğretmeni tarafından düzenli bireysel görüşmeler ile psikolojik ve akademik destek sağlanmıştır.

Uyum sürecinde yardımcı olacak gönüllü bir akran mentör atanmıştır.

Dil bariyerinin aşılması için ek Türkçe dil dersleri ve destek materyalleri sağlanmıştır.

Kültürel farklılıkları tanıtan okul etkinlikleri düzenlenerek kültürel alışveriş ortamı oluşturulmuş; sınıf ve ders öğretmenleri mülteci öğrencilerin ihtiyaçları hakkında bilgilendirilmiştir.

TEŞEKKÜRLER

İRFAN ŞİMŞEK

NEZAKET YOLCULUĞU DENEYİMSEL SERGİ

ÖZGE SÖNMEZ- DENİZ İNCEL- ESRA ÖZKAN

Üsküdar Rauf Orbay İlkokulu
İstanbul

Kapsayıcılık Alt Teması

Akran nezaketi ve empati odağında, öğrencilerin duygularını anlayabildiği, farklılıklara saygı duyduğu ve güvenli bir iletişim ortamında kendini ifade edebildiği kapsayıcı bir okul kültürü oluşturma.

Tespit Edilen İhtiyaç

Okul ortamında öğrenciler arasında zaman zaman empati eksikliği, kırıcı dil kullanımı ve iletişim problemleri gözlemlenmiştir. Öğrencilerin duygularını ifade etme ve karşısındaki bireyin duygusunu anlama konusunda desteklenmeye ihtiyaç duyduğu görülmüştür. Bu durum, daha kalıcı ve etkili bir öğrenme ortamı oluşturma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Hedef Kitle

Çalışma doğrudan 5–10 yaş grubu öğrencilerle yürütülmüş, ancak uygulama içerikleri ve deneyim alanı 5–12 yaş grubundaki tüm öğrencilere hitap edecek şekilde etkili olmuştur.

Amaç

Bu çalışmanın amacı; öğrencilerin empati kurabilen, duygularını fark edip ifade edebilen ve nezaket dilini günlük yaşamlarında kullanabilen bireyler olmalarını sağlamaktır. Süreçte öğrencilerin yalnızca dinleyen değil, aktif olarak katılan ve deneyimleyerek öğrenen bireyler olması hedeflenmiş; etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin kendilerini özgürce ifade etmeleri ve olumlu akran ilişkileri geliştirmeleri desteklenmiştir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Harezmi Eğitim Modeli kapsamında yürütülen bu çalışma, iki yıl boyunca planlı ve sistemli bir şekilde uygulanmıştır. Süreçte öğrencilerle 22 hafta boyunca, haftada 2 ders saati olacak şekilde düzenli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu süreç sonunda elde edilen ürünler ve kazanımlar, deneyimsel bir sergi ile somutlaştırılmıştır. Uygulama sürecinde öğrencilerin gelişimleri; yansıtıcı günlükler, arkadaşlık ve nezaket çizelgeleri, gözlem formları ve sınıf içi etkinlikler aracılığıyla takip edilmiştir. Bu araçlar doğrultusunda öğrencilerin süreç başına göre duygularını daha açık ifade edebildikleri, empati kurma becerilerinin geliştiği ve zorbalık karşısında çözüm odaklı yaklaşımlar sergiledikleri gözlemlenmiştir.

Grup çalışmaları sürecinde öğrencilerin iş birliği içinde hareket etme, sorumluluk alma ve ortak ürün ortaya koyma becerilerinde belirgin bir gelişim görülmüştür. Özellikle etkinliklerde öğrencilerin daha aktif rol aldığı, fikirlerini ifade etmekte daha istekli oldukları ve akranlarıyla daha sağlıklı iletişim kurdukları dikkat çekmiştir. Sergi sürecinde ise öğrencilerin tamamının aktif görev alması, sürece katılımın yüksek olduğunu göstermektedir. Öğrenciler yalnızca etkinliklere katılan bireyler değil, aynı zamanda üreten, anlatan ve farkındalık oluşturan bireyler haline gelmiştir.

Uygulamanın Özeti

Sergide Yer Alan Etkinlikler

Duygu Çarkı

Öğrenciler çarkı çevirerek çıkan görevleri yaptı, bazılarında o an oluşturacakları dostluk selamlaşması, bazılarında yanındaki arkadaşıyla kahkaha yarışı görevleri çıktı.

Şişe Çevirmece (Döndür Bakalım)

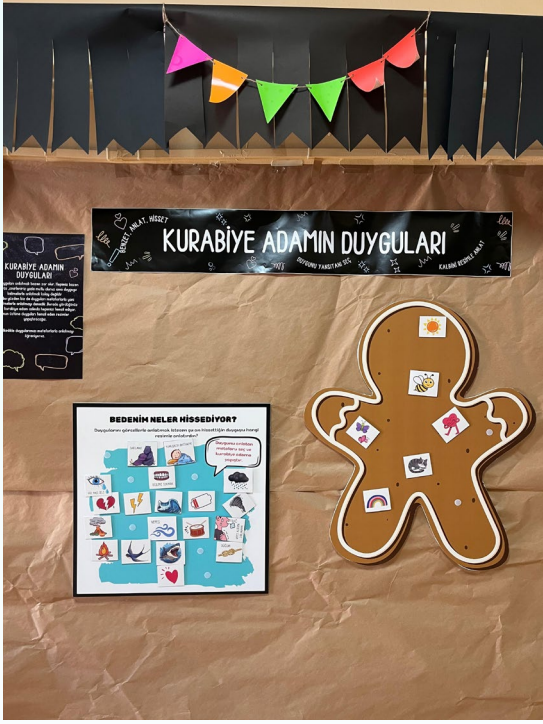
Şişeyi çeviren öğrenci gelen renge göre soru, görev veya senaryo kartı seçti. Örneğin çıkan bir kartta 'Sihirli bir cümle uydur. Bu cümle kırdığın birini mutlu etmeli.' yazıyordu. Çocuklar empati kurma ve çözüm üretme üzerine düşündü.

Nezaket Terazisi

Terazinin bir kefesinde üzerinde mağdurların sık duyduğu zorbalık sözleri yazılıydı diğer kefe boştu. Çocuklara dengeyi nasıl kurabiliriz sorusunu sorduk. Öğrenciler boş kefe için kağıtlara olumlu ve destekleyici sözler yazdı. Yazıları taşlara bağlayarak kefeye yerleştirip olumlu cümlelerin daha ağır basmasını sağladılar.

Çöp Kovası Etkinliği

Kırıcı sözler yazılan kâğıtlar çöp kutusuna atıldı, ardından bu ifadelerin yerine nezaketli cümleler üretildi.

Uygulamanın Özeti

Kurabiye Adamın Duyguları

Duyguları metaforlarla yani benzetmelerle anlatmayı denedik.

Duygu Termometresi

Termometrede dört ana duygu yer aldı. Çocuklara o gün hangi duyguyu hissettiklerini sorduk. İnsanların gün içerisinde farklı farklı duygular hissedebileceği üzerine konuştuk.

Gölge Çocuk

Bu silüet, dışlanmış, arkadaşları tarafından görmezden gelinen ve oyunlara katılmayan bir çocuğu temsil ediyor. Konuşma balonlarında çocukların empati duymasını ve düşünmesini sağlayacak sorular eklendi.

Uygulamanın Özeti

Duygu İstasyonu

Her duygu için soru ve görev bulunuyor. Çocuklar yüz ifadesinin önüne geldiklerinde o duyguyu hissettiklerinde okuyabilecekleri kısa bir rahatlama sözcüğü bulunuyordu.

Sanat Köşesi

Öğrenciler nezaket ve empati temalı resimler çizerek duygularını yaratıcı şekilde ifade etti.

Fotoğraf Köşesi

Öğrenciler öğrendiklerini yansıtan pozlar vererek süreci eğlenceli bir anıya dönüştürdü.

Duygu Maskeleri

Öğrenciler farklı duyguları temsil eden maskeleri inceleyerek o duygular üzerine konuştu.

Uygulamanın Özeti

Duygu Zarı

Bu etkinlikte katılımcılar, üzerinde farklı yüz ifadeleri bulunan büyük küpleri zar gibi atar. Küpün üstüne gelen yüz ifadeğine göre, katılımcı Duygu ile ilgili aklına ilk anıyı söyler.

Dostluk Ağacı

Bu köşede öğrencilerimiz, dostluğun, anlayışın ve nezaketin gücünü anlatan kısa cümleler, dilekler veya iyi davranış örneklerini yazmaları istendi.

Nazikçe Söyleyebilir misin?

Katılımcılar kaba ve yargılayıcı ifadelerin yerine, aynı duyguyu daha yapıcı bir dille nasıl aktarabileceklerini öğrendiler. Altaki mıknatıslı nazik sözleri kırıcı ifadelerin yerine koydular.

Uygulamanın Özeti

Serginin en ayırt edici özelliği, tamamen deneyim temelli olmasıdır. Ziyaretçiler etkinlikleri sadece izlememiş, her birine aktif olarak katılmıştır. Öğrenciler sergi boyunca rehber rolü üstlenmiş; sorumlu oldukları etkinlikleri ziyaretçilere açıklamış, yönlendirmiş ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamıştır. Bu süreç, öğrencilerin hem sorumluluk alma hem de kendini ifade etme becerilerini güçlendirmiştir.

Sergi beş gün boyunca açık kalmış ve ana sınıfları dâhil olmak üzere yaklaşık 800 öğrenci tarafından ziyaret edilmiştir. Bunun yanı sıra öğretmenler, okul personeli, çevre okullardan gelen eğitimciler ve il/ilçe düzeyindeki yöneticiler de sergiyi deneyimleme fırsatı bulmuştur. Her ziyaretçi, sergi alanında aktif bir katılımcı olarak yer almış ve etkinlikleri birebir deneyimlemiştir.

TEŞEKKÜRLER

ÖZGE SÖNMEZ- DENİZ İNCEL- ESRA ÖZKAN

EşitBiz *Konferansı*

BARIŞ ELÇİLERİ-AKRAN ARABULUCULUĞU

EZGİ BAĞ

Özel Minecan İlkokulu

Adana

Kapsayıcılık Alt Teması

Sınıf İçi Uygulamalar ile Ön Yargı Alanlarıyla Mücadele – Empati Temelli Sınıf Yönetimi: Görünmeyen Ayrımcılığa Karşı Farkındalık ve Uygulamalar

Tespit Edilen İhtiyaç

İlkokul döneminde öğrenciler arasında yaşanan çatışmalar sıkça gözlenmektedir. Anlaşmazlıkların yetişkin müdahalesiyle çözülmesi kısa vadeli bir çözüm sunarken, öğrencilerin sorunlarını yapıcı biçimde çözebilmeleri daha sürdürülebilir bir yaklaşım oluşturmaktadır.

Hedef Kitle

İlkokul 3.sınıf öğrencileri.

Amaç

Öğrencilerin çatışma çözme becerilerini geliştirerek okulda barışçıl bir iletişim kültürü oluşturmak. Öğrencilerin çatışma kavramını anlaması, duygularını ifade edebilme becerisi kazanması, empati kurma, etkin dinleme, sorun çözme becerilerinin güçlendirilmesi, öğrenciler arasındaki yapıcı iletişimin desteklenmesi.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

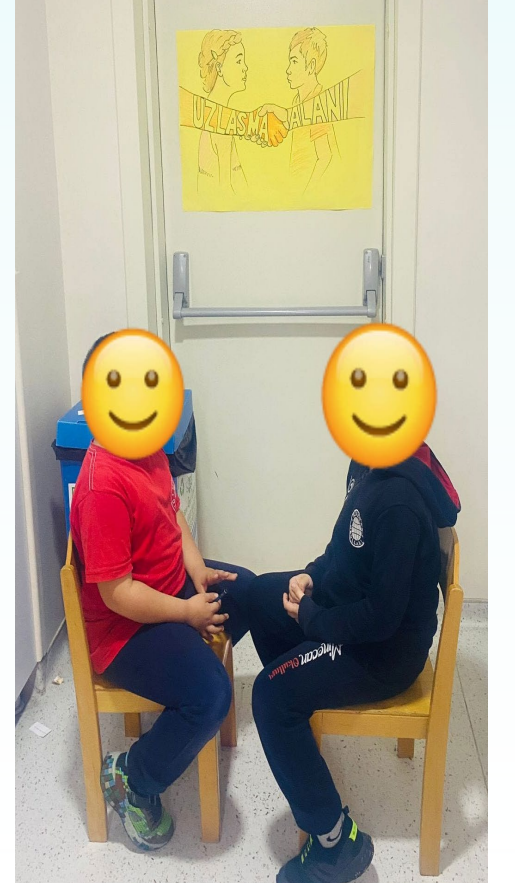
- Öğrencilerin akranlarıyla yaşadıkları çatışmaları çözme süreçlerinde sözel iletişim ve uzlaşma yöntemlerini daha sık kullandıkları gözlenmiştir.
- Öğrencilerin empati kurma, karşı tarafı dinleme ve duygularını ifade etme becerilerinde artış gözlenmiştir.
- Öğrencilerin sorun yaşadıklarında yetişkin müdahalesine başvurmadan önce akran arabuluculuğu mekanizmasını kullanma eğilimlerinin arttığı gözlemlenmiştir.
- Yapılan anket çalışmasında öğrencilerin önemli bir kısmının arabuluculuk becerisi hakkında farkındalık kazandığı ölçülmüştür.

Uygulamanın Özeti

Duygu yönetimi, sağlıklı iletişim, problem çözme ve empati becerilerini geliştirmeye yönelik sınıf rehberlik etkinlikleri; tüm 3.sınıf şubelerine uygulandı. Akran arabuluculuğu süreci ve çatışma çözme basamakları anlatıldı. Her hafta her sınıf şubesinden dört farklı öğrencinin arabulucu rolünü deneyimlemesi sağlandı. Uygulama, öğrenciler tarafından tüm okul toplumuna aktarıldı. 3.sınıf öğretmenleri tarafından okul koridorlarına “uzlaşma köşeleri” hazırlanarak, barışçıl çatışma çözme iklimi yaygınlaştırıldı.

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

EZGİ BAĞ

EşitBiz *Konferansı*

TOPLUMSAL ROLLER

MÜZEYYEN ÖZDAŞ

Şehit Gökhan Aygöl İlkokulu

Adana

Kapsayıcılık Alt Teması

Toplumsal Roller ve İş Bölümünde Eşitlik, Ortak Sorumluluk Bilinci, Kapsayıcı Dil ve Söylemler

Tespit Edilen İhtiyaç

Çocuk, bu kitapta ev işlerinin çoğunlukla kadınlara ait olduğunu okuduğu için tüm bireylerin her işi yapabileceğini gösteren daha dengeli modellere ihtiyaç duyar. Ev içi otorite ve görev dağılımlarında hakim olan geleneksel rol kalıplarını sorgulama ihtiyacı vardır.

Hedef Kitle

İlkokul 1. sınıf

Amaç

Bu kitap aracılığıyla çocukların toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili geleneksel kalıp yargıları sorgulaması, ev içi sorumlulukların herkes tarafından eşit paylaşılabilmesini kavraması, ortak sorumluluk bilincini kazanması hedeflenmektedir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Metin ve görseller üzerinde yapılan çalışmalar sırasında öğrenciler toplumsal rol kalıplarını fark edip basit düzeyde yorumlayabilmişlerdir.

Kız ve erkek öğrencilerin birlikte görev almak istedikleri, oyun ve etkinliklerde işleri paylaşmaya daha istekli oldukları gözlenmiştir.

Öğrenciler, anne ve babanın yaptığı işleri ayırmadan söyleyebilmiş, herkesin her işi yapabileceğini ve birbirine yardım edebileceğini ifade etmiştir.

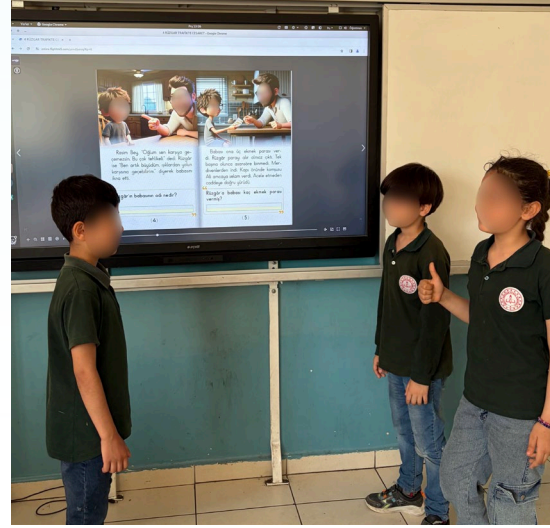
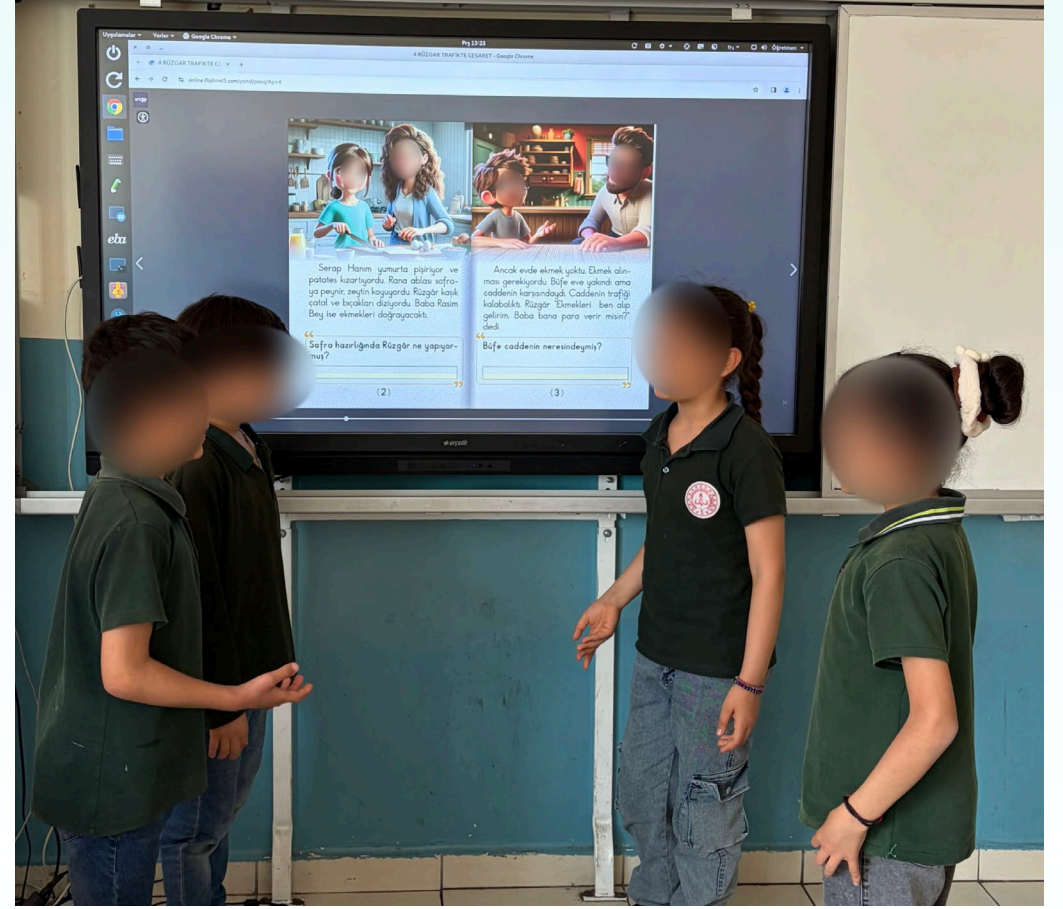
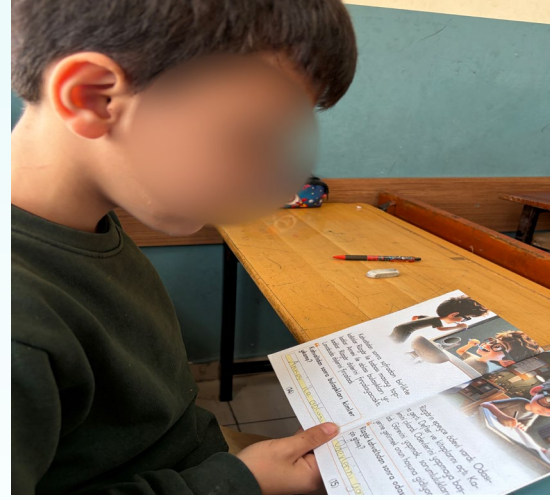
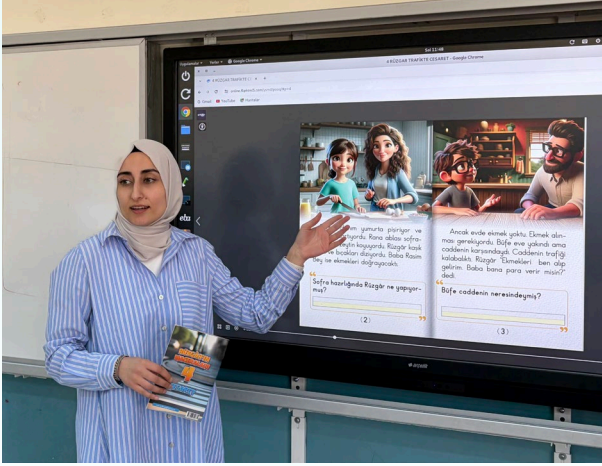
Öğrencilerin sözlü ifadeleri değerlendirilmiş ve bir drama etkinliği ile değişim gözlenmiştir.

Uygulamanın Özeti

Bu uygulamada öğrencilere kitap okunmuş, ardından “Bu işleri kimler yapabilir?” “Mutfak işlerini sadece anneler mi yapar?” “Rüzgar dışarı çıkmak için izni ve parayı kimlerden almalıydı?” “Başka nasıl olabilirdi?” gibi yönlendirici sorular sorulmuştur. Öğrenciler bu sorular üzerine düşünerek kendi fikirlerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler anne, baba ve çocukların yaptığı işleri söylemiş; öğretmen rehberliğinde bu işleri sadece kadınlara ya da erkeklere ait olmadığı vurgulanmıştır. Herkesin her işi yapabileceği belirtilmiştir. Uygulama sonunda öğrencilerin görevleri birlikte yapma, eşitlikçi düşünme ve kadın ile erkeğin rollerini ayırmadan ifade etme konusunda farkındalık kazandıkları gözlenmiştir.

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

MÜZEYYEN ÖZDAŞ

SATIR ARASINDAKİ ESİTLİK: KİTAPLARDA ROL KALİPLARINI SORGULAMAK

ÖZGÜR ULU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İlkokulu
Diyarbakır

Kapsayıcılık Alt Teması

Toplumsal Rollerin Eşitliği – Toplumsal Rollerin Eşitliğinde Empati Temelli Eğitim Yaklaşımları ve Uygulama Örnekleri

Tespit Edilen İhtiyaç

Çocuk kitaplarındaki **toplumsal rollerin eşitsizliğini** ve bu roller üzerindeki **kalıplaşmış düşünceleri** destekleyen yaklaşımlar, çocukların şimdiki ve gelecek zamandaki toplumsal rollerini dar bir çerçeveye sıkıştırmakta ve basmakalıp düşüncelere sahip olmalarına neden olabilmektedir.

Hedef Kitle

İlkokul öğretmenleri aracılığı ile ilkokul öğrencileri

Amaç

Öğretmenler aracılığı ile öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık kazandırılması hedeflenmektedir. Aynı zamanda bu konu üzerinden yapılan bir kitap incelemesi ile öğretmenlere kapsayıcı, destekleyici ve eşitlikçi bir öğrenme ortamı oluşturabilmeleri için somut bir örnek sunmayı hedeflemektedir.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Rastgele seçilen bir çocuk kitabında dahi toplumsal rollerinin eşitliğine uygun olmayan, bunu desteklemeyen bir çok unsur tespit edilmiştir. Yanı sıra incelenen kitabın bu konuda olumlu öğelerde barındırdığı gözlemlenmiştir.

Uygulamanın Özeti

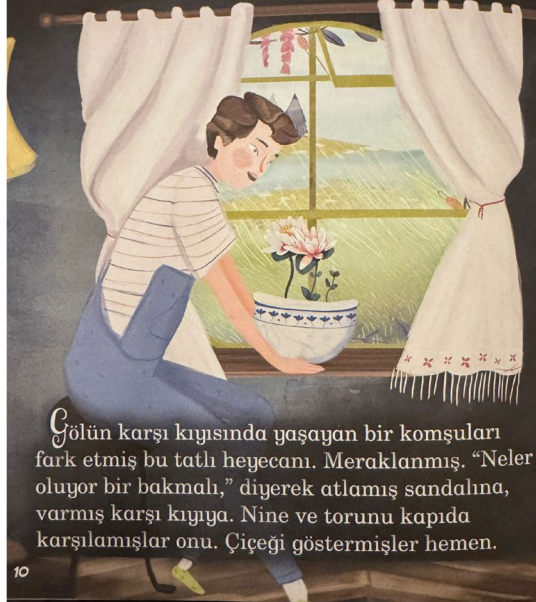
Bu uygulamada, “Göl Çiçekleri” isimli kitap, Toplumsal Rollerin Eşitliği konusunda kitap değerlendirme kriterleri baz alınarak analiz edilmiştir. Ele alınan eseri değerlendirirken dikkate alınan başlıca kriterler şunlardır;

- Duygular
- Kişilik özellikleri
- Materyaller ve Görseller
- Aktivite ve Görevler
- Ailedeki Konum ve Rol

Bu kriterler kapsamında incelenen esere dair elde edilen sorgulamalar ve çıkarımlar ilkökul öğretmenleriyle paylaşılıp öğretmenlerin de bu konudaki görüş ve düşünceleri alınarak, onların aracılığı ile öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği konusunda daha fazla farkındalık ve bilinç kazandırılması hedeflenmiştir.

Çalışma Görselleri

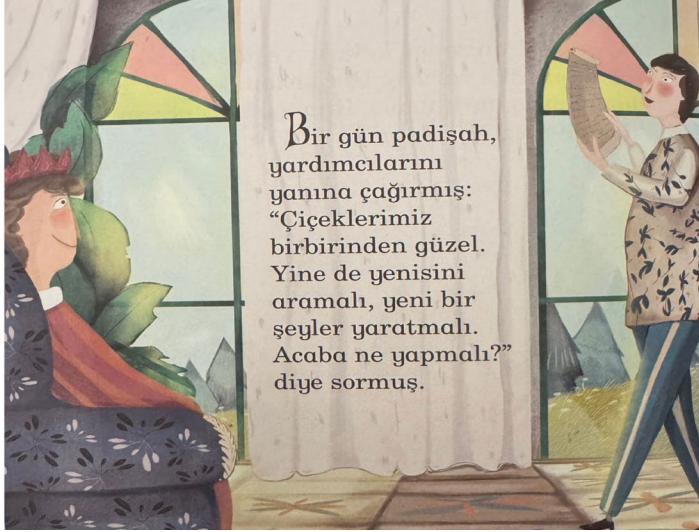
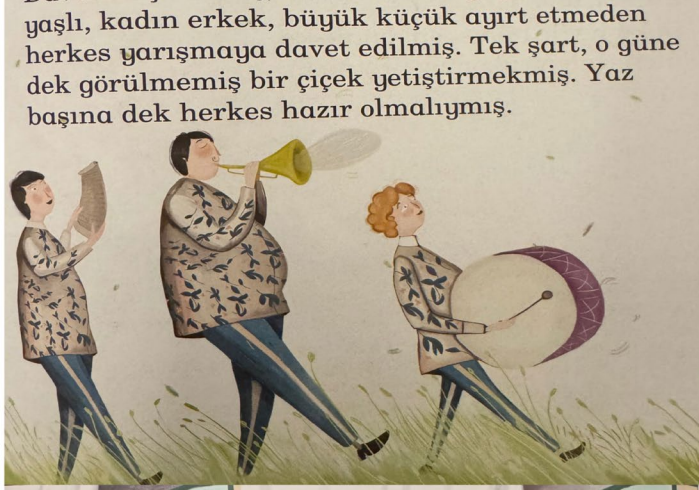

Çölün karşı kıyısında yaşayan bir komşuları fark etmiş bu tatlı heyecanı. Meraklanmış, "Neler oluyor bir bakmalı," diyerek atlamış sandalına, varmış karşı kıyıya. Nine ve torunu kapıda karşılamışlar onu. Çiçeği göstermişler hemen.

Çalışma Görselleri

TEŞEKKÜRLER

ÖZGÜR ULU

«YARINLARA IŞIK OL»
HASTANEDE EĞİTİMDE EMPATİ TEMELLİ BÜTÜNCÜL KAPSAYICILIK
MODELİ

PERVİN HAZAR

Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE Birimi

Bursa

Kapsayıcılık Alt Teması

Özel Gereksinimli Öğrenciler için Kapsayıcı Eğitim
-Özel Gereksinimli Öğrencilerin Deneyimine
Empati Temelli Eğitim Yaklaşımı ve Kapsayıcı
Eğitim Uygulamaları

Hedef Kitle

Tedavi süreçleri nedeniyle örgün eğitim kurumlarından fiziksel olarak uzak kalan çocuk hasta – öğrenci (3-18 yaş), aileler/veliler, hastane sınıfı öğretmenleri, sağlık çalışanları

Tespit Edilen İhtiyaç

Hastanede uzun süreli tedavi gören 3-18 yaş grubu öğrencilerin; akademik kopuş, sosyal izolasyon ve "öğrenci" rolünü yitirerek sosyal kimliklerinin tedavi sürecinin gölgesinde kalması riski

Sosyal desteği kısıtlı veya ağır onkolojik süreçteki çocuklarda, dijital bağımlılığın bir savunma mekanizmasına dönüşmesi

Çocukların eğitimin iyileştirici gücüyle kapsayıcı bir okul iklimine dahil edilmeleri ihtiyacı

Amaç

Eğitimde fırsat eşitliğini hastane odalarına ve yatak başlarına taşıyarak, sağlık yetersizliği olan oğrencilerin sosyal izolasyonunu kırmak ve akademik sũrekliliklerini sağlamak.

Bu genel amaç doğrultusunda řu alt hedefler belirlenmiştir:

- **Bũtũncũl Gelişim:** ocuğun "hasta" yerine "oğrenci" kimliğini destekleyerek; bilişsel ve sosyal gelişimini hastane ortamında kesintisiz sũrdũrmek
- **Kapsayıcı Altyapı:** Bursa'daki 5 hastanede (6. yolda) ozel gereksinimli oğrencilere uygun modern sınıflar kurarak, onları izolasyondan ve dijital yalnızlıktan kurtarmak
- **Empati ve Gũven:** Sanat odaklı etkinliklerle ocuk, aile ve sağlık çalışanı arasındaki bağı gũclendirip tedaviye uyum sũrecini hızlandırmak
- **Sũrdũrũlebilirlik:** Etik sũzleřmeler ve protokollerle desteklenen bu modeli, yerel bir çalışmadan ulusal bir referans merkeze dũnũřtũrmek

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Sayısal Veriler: 902 öğrenciye doğrudan eğitim, 1237 veliye psiko-sosyal rehberlik ve %100 e-Okul entegrasyonu

Kurumsal Başarı: MEB "Hastane Sınıfları Uygulama Kılavuzu" çalıştayında Türkiye geneli için "Referans Model" kabul edilmesi

Bilimsel ve Sosyal Etki: Ulusal Eğitim Kongresi bildirisi, 3 yıllık sanat arşivi ve süreli yayın (dergi) hazırlıkları

Dijital Şeffaflık: @yarinlara_isik_ol
Instagram hesabı üzerinden takip edilebilir, yaşayan bir arşiv

Uygulamanın Özeti

Modern Eğitim Alanları: Bursa'daki 5 büyük kamuya ait hastanede eğitim ortamları tamamen yenilenmiş veya yeni sınıflar açılmış; 6. hastane sınıfı için de hazırlıklar başlatılmıştır.

Öğretmen Yetkinliği: Hastane ortamının hassasiyetine uygun olarak, Türkiye'de bir ilk olan "yüz yüze hastane sınıfı öğretmeni eğitimleri" gerçekleştirilmiştir.

Kişiyeye Özel Eğitim: Öğrencinin sağlık durumuna göre hazırlanan "Bireyselleştirilmiş Eğitim Planları (BEP)" ile hem sınıflarda hem de yatak başında kesintisiz ders desteği sunulmaktadır.

Okul İklimi ve Motivasyon: Hastane sınıflarında kutlanan "Belirli Gün ve Haftalar", sanat atölyeleri ve moral etkinlikleriyle çocukların "öğrenci" kimliği korunarak tedaviye uyumları artırılmaktadır.

Uygulamanın Özeti

Veli ve Refakatçi Desteği: Çocukların en büyük destekçisi olan ailelere yönelik; okuma-yazma kursları, sınav rehberliği, hukuksal bilgilendirme ve psikolojik destek çalışmalarını yürütölmektedir.

Güçlü İş Birliği ve Etik: Eğitim ve sağlık çalışanlarının ortak bir ekip ruhuyla hareket etmesi, resmi kurumlar arası protokollerle birlikte ,Türkiye’de ilk olan «Hastanede Eğitim Protokolü" ile güvence altına alınmıştır.

Bilimsel ve Sosyal Etki: 902 öğrenci ve 1237 veliye ulaşılan süreç; ulusal kongre bildirimleri, süreli dergi çalışmaları ve dijital şeffaflıkla (Instagram) belgelenmektedir.

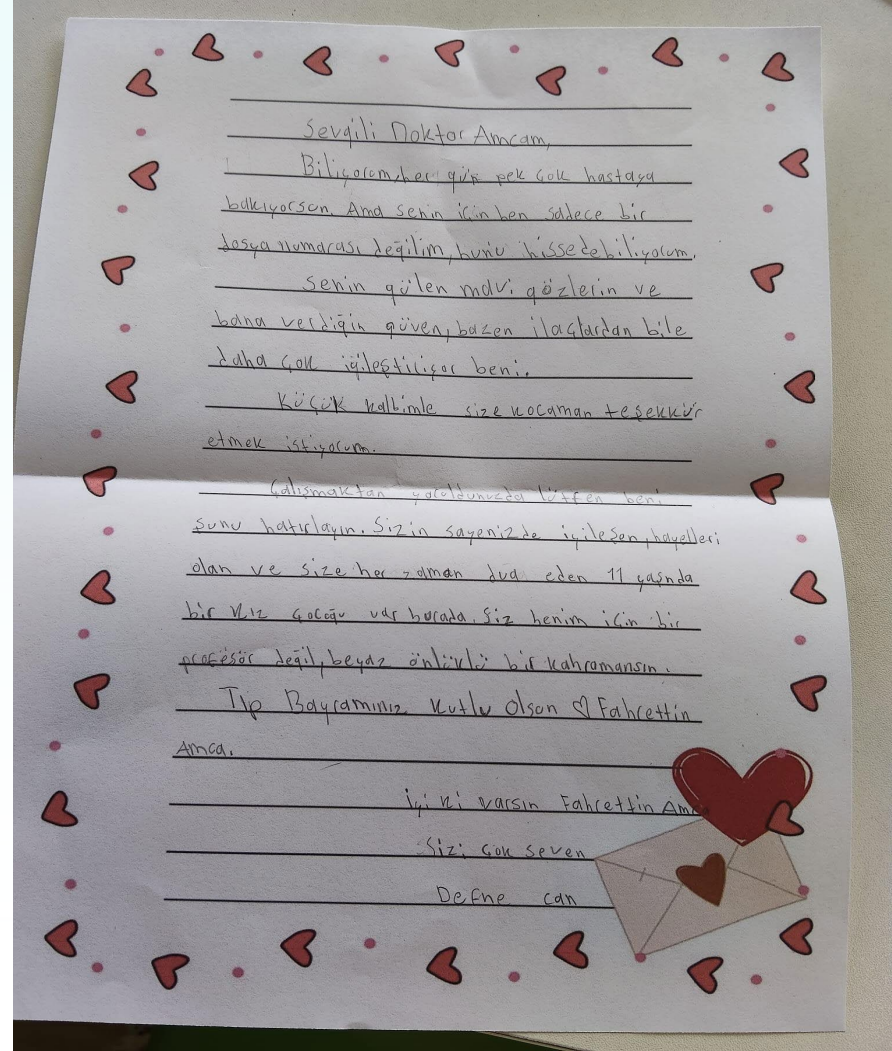
Çalışma Görselleri

HASTAHANELERDE TEDAVİ
GÖREN ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN
**BENİM
KAHRAMANIM**
PORTRE KARİKATÜR SERGİSİ
14 MART TIP BAYRAMI

Çalışma Görselleri

EşitBiz *Konferansı*

TEŞEKKÜRLER

PERVİN HAZAR

İns: yarınlar_şik_ol

EşitBiz Konferansı

SAMSUN'DA ÇIKTIM YOLA

SERPİL ÖZ – FATMA COŞKUN

Gülbahar Hatun Anaokulu

SAMSUN

Kapsayıcılık Alt Teması

“Eşitlik İçin Empati” teması altında sosyo-ekonomik engellerin aşılmasına odaklanan; çocukların yaşadıkları kenti deneyimleyerek sosyal yaşama katılımını, aidiyet duygusunu ve toplumla bütünleşmelerini destekleyen kapsayıcı bir erken çocukluk çalışmasıdır.

Tespit Edilen İhtiyaç

Dezavantajlı sosyoekonomik koşullardan gelen öğrencilerimizin kamusal yaşam deneyimi edinme, ulaşım araçlarını yerinde görme ve bu araçlarla ilişkili meslekleri tanıma fırsatları sınırlıydı. Bu durum, kentsel yaşama uyum ve eşit fırsatlara erişimde akranlarına göre dezavantaj oluşturmaktaydı.

Hedef Kitle

4-6 yaş grubu okul öncesi öğrencileri.

Amaç

Çocukların kamusal alan farkındalığı geliştirmeleri; kara, hava, deniz ve demir yolu ulaşım araçlarını gözlemleyip günlük yaşamla ilişkilendirmeleri; ilgili meslekleri tanımaları; güvenli davranış ve toplumsal kurallar konusunda farkındalık kazanmaları amaçlandı.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Veli memnuniyet anketinin 13. maddesine göre “Çocuğum okulda sosyal ve duygusal yönden desteklenmektedir” oranı %67,5’ten %85,2’ye yükseldi; artış 17,7 puan oldu.

Uygulama öncesi-sonrası kullanılan ulaşım türleri ve ilgili meslekleri doğru eşleştirme envanterine göre ortalama başarı %51,0’dan %86,3’e çıktı; artış 35,3 puan olarak gerçekleşti.

Aynı envantere 6 puan ve üzeri başarı gösteren öğrenci oranı %29,2’den %83,3’e yükseldi; artış 54,1 puan oldu.

Süreç sonunda empati, güvenli davranış ve toplu taşıma kurallarına uyumda gözlenebilir gelişim görüldü.

Uygulamanın Özeti

Aile katılımı ile öğrenme okul dışına taşındı; çocukların kamusal yaşama daha güvenli ve bilinçli katılımı güçlendirildi.

Uygulama; gezi ve gözlem temelli etkinliklerle kara, hava, deniz ve demir yolu ulaşımını yerinde deneyimleme üzerine kuruldu.

Sınıfta görsel okuma, kavram haritaları, canlandırma/drama, soru-cevap ve grup sohbetleriyle deneyimler anlamlandırıldı.

Ulaşım köşesi, ulaşım-meslek eşleştirmeleri ve oyun temelli materyallerle yaparak yaşayarak öğrenme desteklendi.

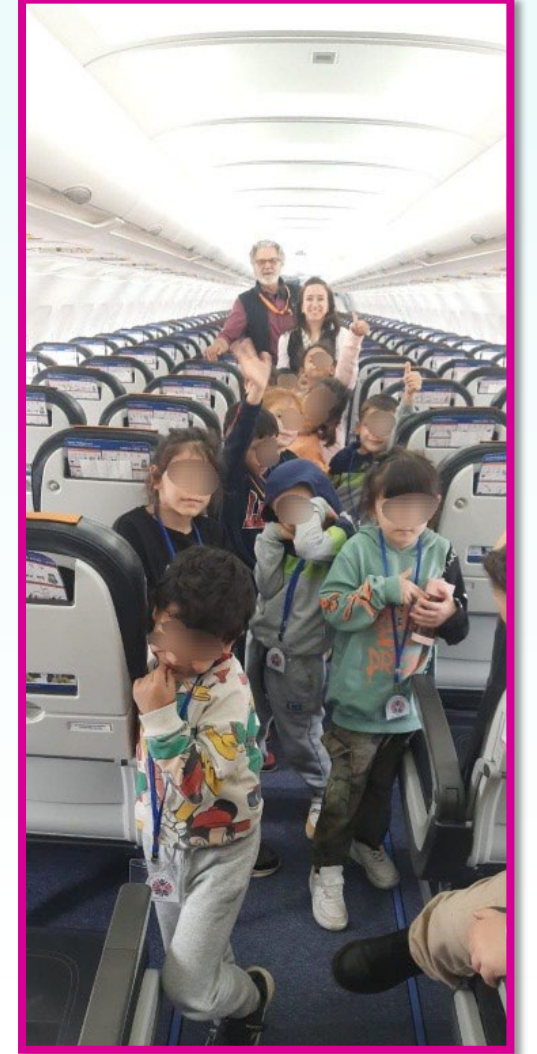
KARA TAŞITLARI

TREN GARI GEZİMİZ

HAVAALANI GEZİMİZ

EşitBiz *Konferansı*

TEŞEKKÜRLER

SERPİL ÖZ
FATMA COŞKUN

NEO'NUN RENKLERİ CESARET KUŞUNUN REHBERLİĞİNDE BİR YOLCULUK

SONGÜL İRDEM DİREMCİ

80.Yıl Cumhuriyet İlkokulu
İzmir

Kapsayıcılık Alt Teması

Sınıf İçi Uygulamalar İle Ön Yargı Alanlarıyla Mücadele&Kültürel Çeşitlilik

Hedef Kitle

İlkokul düzeyindeki tüm öğrenciler

Tespit Edilen İhtiyaç

Akran ve siber zorbalık, çocukların iç dünyasını karartan ("griye" boyayan) en yakıcı sorundur. Neo'nun hikayesi ile öğrencilerimizin "Bizim sınıfta da Max (zorba) ve Neo'lar (mağdur) var." şeklindeki tespiti, okullarımızdaki görünmez hiyerarşiyi ve çocukların hislerini güvenle ifade edebilecekleri alanlara olan acil ihtiyaçlar göstermektedir.

Amaç

Çocukları zorbalığa karşı sadece bilgilendirmekle kalmayıp dijital araçlarla donatılmış birer 'Cesaret Kuşu' olarak çözümün aktif liderleri haline getirmek ve kurulan uluslararası empati ağıyla okul iklimini kapsayıcı, onarıcı bir yapıya dönüştürmek.

Gözlenebilir ve Ölçülebilir Etkisi

Proje sürecine katılan öğrencilerimizde;

- ❑ İlk uluslararası toplantıda "Cesaret Kuşu" avatarlarıyla kendilerini tanıtarak sürece yaratıcı bir giriş yapmaları,
- ❑ "Gri Kutu" uygulaması sayesinde ekran zorbalığıyla yüzleşme cesareti ve sınıflardaki çatışmaları yapıcı, şefkatli bir dille onarma becerisi,
- ❑ "Cesaret Kanatları" ile güçlü ve zayıf yönlerini fark etme, e-kitap mektupları aracılığıyla duygusal ihtiyaçlarını ifade edebilme yetkinliği,
- ❑ Uluslararası toplantılara çok uluslu rap şarkısı ve manifestolarıyla katılırken kazandıkları sınır ötesi kültürel empati ve dayanışma bilinci geliştirdikleri süreç içinde gözlemlerle ve somut ürünlerle desteklenmiştir.

Uygulamanın Özeti

Hazırlık Süreci: Hepimiz Birer Cesaret Kuşuyuz. Fiziki ve Dijital Avatarlar

Aralık Gri Renk: "Duygularını Fark Et" Kırmızı/Yeşil Duygu Kartları Uygulaması Gri Duygular Kutusu & Padlet Çözümleri

Ocak Sarı Renk: Cesur Ol, Harekete Geç Cesaret Kanatları Tasarımı "Cesaret Kuşuna Mektuplar" e-Kitabı

Şubat Yeşil Renk: Dostluğun Kanatları Renkli Dostluk Duvarı "Neo's Colors" Rap Şarkısı ve Klibi

Mart Mor Renk: Birlikte Uç, Işığını Paylaş Onarıcı Drama ve Sahne Finali Final Zincir Challenge & Renk Manifestosu

ÓRAV

 Garanti BBVA

TEŞEKKÜRLER

SONGÜL İRDEM DİREMCİ